

الله أكبر
الله أكبر
الله أكبر
الله أكبر
الله أكبر

دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر

گروه مهندسی کامپیوتر

پایان نامه

برای دریافت درجه کارشناسی ارشد

مهندسی فناوری اطلاعات-شبکه‌های کامپیوتری

تحلیل کارایی پروتکل‌های مسیریابی در شبکه‌های حسگر

بی‌سیم

استاد راهنما: دکتر مهدی آقاصرام

استاد مشاور: دکتر فضل‌الله ادیب‌نیا

پژوهش و نگارش: مسعود طبیب‌زاده

مهرماه ۱۳۸۸

این پایان‌نامه با حمایت‌های مالی

مرکز تحقیقات مخابرات ایران

به انجام رسیده است.

تقدیم به پدر و مادرم:

به پاس قلب‌های بزرگشان که فریادرس است و سرگردانی و ترس در پناهِشان به شجاعت می‌-

گراید

و به پاس محبت‌های بی‌دریغشان که هرگز فروکش نمی‌کند.

خداوند مهربان را سپاس گزارم که توانستم یکی دیگر از مقاطع علم‌آموزی را پشت سر بگذارم، بر خود لازم می‌دانم از زحمات استاد ارجمندم جناب آقای دکتر صرام به خاطر راهنمایی‌های بی‌دریغ و مفیدشان تشکر نمایم. همچنین از جناب آقای دکتر ادیب‌نیا به سبب مشاوره‌های مفیدشان تشکر می‌کنم.

در خاتمه از تمامی دوستان و عزیزانی که مرا به نوعی در ارائه هرچه بهتر این پایان‌نامه یاری کرده‌اند، سپاس‌گزاری می‌نمایم.

چکیده:

شبکه حس گر بی سیم از صدها گره حس گر تشکیل می شود که وظیفه آنها جمع آوری اطلاعات از محیط و در صورت امکان فشرده سازی و ارسال داده ها از طریق کانال بی سیم به ایستگاه مرکزی است. در این میان از آنجایی که گره های حسگر دارای منبع انرژی محدودی هستند استفاده از پروتکل ها و الگوریتم های مسیریابی می تواند در طول عمر این شبکه ها بسیار اثرگذار باشد. از طرفی مطالعه کارکرد این شبکه ها در مقیاس های کوچک و چند ده گره ای نمی تواند ملاک و مقیاس مناسبی در بررسی کارایی پروتکل های مسیریابی باشد. در این پایان نامه ابتدا به بیان مقدماتی از شبکه های حسگر پرداخته و مفاهیمی از جمله تجمیع داده ها و اثراتش و مدل مصرف انرژی در شبکه های حسگر را شرح می دهیم و سپس به بررسی سه پروتکل معروف و کاربردی از WSN ها پرداخته و آنها را در مقیاس های نسبتا بزرگ شبیه سازی می نماییم و با مطالعه نقاط قوت و ضعفشان سعی در ارائه راهکارهایی جهت بهبود کارایشان، چه از لحاظ مصرف انرژی و چه از نظر تاخیر در انجام کار، خواهیم کرد.

فهرست مطالب

عنوان صفحه

فصل اول: مفاهیم مقدماتی در شبکه‌های حسگر بی‌سیم

۱-۱	مقدمه	۲
۲-۱	معرفی شبکه‌های حسگر بی‌سیم	۳
۳-۱	کاربردهای شبکه‌های حسگر	۶
۴-۱	ویژگی‌های عمومی شبکه‌های حسگر و چالش‌های موجود	۹
۵-۱	معماری عمومی شبکه‌های حسگر	۱۰
۶-۱	نکات مورد توجه در طراحی	۱۴
۷-۱	پروتکل‌های مسیریابی در شبکه‌های حسگر	۱۶
۸-۱	انواع طبقه‌بندی پروتکل‌های مسیریابی در WSN	۲۰
۹-۱	چارچوب پایان‌نامه	۲۴

فصل دوم: معرفی ساختار WSN و تکنیک‌های متعارف در این شبکه‌ها

۱-۲	معماری لایه‌ای همه منظوره	۲۷
۲-۲	شبکه‌های حسگر بی‌سیم و تکنیک‌های کاربردی آن	۳۶
۳-۲	طراحی مدل شبکه با قابلیت ارتباط بین لایه‌ای	۴۵

فصل سوم: بررسی پروتکل‌های LEACH و PEGASIS و ارائه پروتکل جدید مسیریابی

۱-۳	معماری پروتکل LEACH	۴۷
۲-۳	تشکیل خوشه و مراحل مختلف LEACH	۵۰
۳-۳	تجمیع داده‌های حسگر	۶۱
۴-۳	معماری پروتکل PEGASIS	۶۳
۵-۳	آنالیز و شبیه‌سازی LEACH و PEGASIS	۶۹
۶-۳	مقایسه پروتکل‌های LEACH و PEGASIS	۷۳
۷-۳	Chain-Based LEACH (CBL)	۷۴

فصل چهارم: بررسی پروتکل SPIN و ارائه یک پروتکل مسیریابی همه پخش‌ی انطباقی جدید

۱-۴	معماری پروتکل SPIN	۸۱
۲-۴	آنالیز و شبیه‌سازی پروتکل SPIN-PP	۸۳
۳-۴	Cluster-Based SPIN	۸۵

فصل پنجم: نتیجه‌گیری و پیشنهادها

۱-۵ نتیجه‌گیری ۹۰

۲-۵ پیشنهادها ۹۰

فهرست مراجع ۹۳

فهرست شکل‌ها

عنوان	صفحه
شکل (۱-۱) تصاویری از گره‌های حسگر.....	۴
شکل (۲-۱) نحوه‌ی کارکرد شبکه‌های حسگر.....	۵
شکل (۳-۱) کاربردهای شبکه‌های حسگر بی‌سیم.....	۹
شکل (۴-۱) معماری عمومی شبکه‌های حسگر بی‌سیم.....	۱۴
شکل (۵-۱) دسته‌بندی کاملی از پروتکل‌های مسیریابی.....	۲۳
شکل (۱-۲) دیاگرام بلوکی سیستم انتقال داده‌ها.....	۲۸
شکل (۲-۲) پروتکل‌های تخصیص ثابت دسترسی رسانه.....	۳۰
شکل (۳-۲) نحوه‌ی جمع‌آوری داده‌ها.....	۳۶
شکل (۴-۲) دیاگرام بلوکی الگوریتم دسته‌بندی کننده.....	۳۸
شکل (۵-۲) مدل مصرف انرژی رادیوی.....	۴۳
شکل (۱-۳) پروتکل LEACH برای شبکه‌های حسگر.....	۴۹
شکل (۲-۳) خط زمانی نشان‌دهنده‌ی عملکرد LEACH.....	۵۰
شکل (۳-۳) نمودار روند الگوریتم توزیع شده تشکیل خوشه‌های LEACH.....	۵۷
شکل (۴-۳) تشکیل پویای خوشه‌ها.....	۵۷
شکل (۵-۳) نمودار روند عملکرد مرحله پایدار LEACH.....	۵۹
شکل (۶-۳) خط زمانی نشان‌دهنده‌ی عملیات LEACH.....	۶۰
شکل (۷-۳) اثرات متقابل خوشه‌ها بر هم.....	۶۱
شکل (۸-۳) تشکیل زنجیر با استفاده از الگوریتم حریصانه.....	۶۷
شکل (۹-۳) نحوه انتقال بسته‌های کوچک توکن.....	۶۹
شکل (۱۰-۳) نمودار طول عمر یک شبکه با ۵۰۰ گره.....	۷۱
شکل (۱۱-۳) نمودار انرژی مصرفی در کل شبکه.....	۷۲
شکل (۱۲-۳) نمودار تأخیر در کل شبکه در یک دور از اجرای پروتکل‌ها.....	۷۲
شکل (۱۳-۳) عملکرد CBL.....	۷۶
شکل (۱۴-۳) شبکه‌هایی با α های گوناگون.....	۷۶
شکل (۱۵-۳) نمودار طول عمر یک شبکه.....	۷۸
شکل (۱۶-۳) نمودار انرژی مصرفی در کل شبکه در یک دور از اجرای پروتکل‌ها.....	۷۸
شکل (۱-۴) مشکل انفجار داده‌ها.....	۸۲

- شکل (۲-۴) مشکل مناطق هم‌پوشا ۸۲
- شکل (۳-۴) انتشار داده‌ها در SPIN ۸۳
- شکل (۴-۴) نمودار طول عمر یک شبکه با SPIN-PP ۸۴
- شکل (۵-۴) نمودار تأخیر در کل شبکه ۸۵
- شکل (۶-۴) انتشار اطلاعات توسط CBS ۸۷
- شکل (۷-۴) انرژی مصرفی در اجرای پروتکل‌ها ۸۸
- شکل (۸-۴) متوسط تأخیر در یک دور از اجرای پروتکل‌ها ۸۸

فهرست جداول

صفحه	عنوان
۳۴	جدول (۱-۲) متدهای دسترسی به رسانه‌ی به کار رفته در سیستم‌های بی‌سیم گوناگون.....
۷۱	جدول (۱-۳) پارامترهای شبیه‌سازی.....
۷۹	جدول (۲-۳) مقایسه پروتکل‌های مورد بحث.....
۸۳	جدول (۱-۴) پارامترهای شبیه‌سازی.....

مفاهیم مقدماتی
در شبکه‌های حسگر بی‌سیم

۱. شبکه‌های حسگر بی‌سیم (Wireless Sensor Networks)

۱-۱. مقدمه

شبکه‌های حسگر بی‌سیم ۱ کلاسی از شبکه‌های موردی ۲ هستند که از صدها یا هزاران حسگر کم هزینه^۳، کم توان^۴ و چندین کاره^۵ تشکیل شده‌اند که می‌توانند اطلاعات محیط اطراف خود را حس^۶، جمع‌آوری^۷ و پردازش^۸ کنند و از طریق امواج بی‌سیم این اطلاعات را برای گره‌هایی که در محدوده بازه انتقال^۹ آن‌ها هستند ارسال کنند [1].

پیشرفت‌های اخیر در شبکه‌های حسگر بی‌سیم منجر به طراحی تعداد زیادی پروتکل جدید در این زمینه شده که برای مصرف بهینه انرژی در آنها اهمیت بالایی قائل شده‌اند. در این میان پروتکل‌های مسیریابی این شبکه‌ها اهمیت بالایی دارند چرا که هر کدام از آن‌ها برای کاربرد خاصی و برای معماری شبکه خاصی کاربرد دارند.

در این پایان‌نامه سعی داریم تا پروتکل‌های جدید مسیریابی برای شبکه‌های حسگر بی‌سیم را معرفی نموده و همچنین با انواع طبقه‌بندی این پروتکل‌ها بیشتر آشنا شویم. که معروف‌ترین طبقه‌بندی‌ها تحت براساس Data-Centric، سلسله مراتبی^{۱۰} و مبتنی بر مکان (location-based) می‌باشند.

^۱WSN
^۲Ad-Hoc Networks
^۳Low Cost
^۴Low Power
^۵Multi Functional
^۶Sense
^۷Gathering
^۸Processing
^۹Transmission Range
^{۱۰}Hierarchical

۲-۱. معرفی شبکه‌های حسگر بی‌سیم

پیشرفت‌های اخیر در سیستم‌های الکترومکانیکی و مدارات دیجیتال یکپارچه و فشرده که نیازمند توان کمی نیز هستند منجر به تولید دستگاه‌های ریزحسگر^۱ با هزینه ناچیز تولید و مصرف توان پایین شده است. چنین حسگرهایی عموماً دارای توانایی کم پردازش و ارتباطی هستند.

مدارات حسگر رویدادهای پیرامون خود در محیط اطرافشان را اندازه‌گیری نموده و آنها را به سیگنال الکتریکی تبدیل می‌کنند. پردازش چنین سیگنالی تعدادی از خصایص اشیاء واقع شده و یا اتفاقات روی داده در اطراف حسگر را معلوم می‌کند. حسگر این داده‌های جمع‌آوری شده را معمولاً از طریق فرستنده رادیویی به گره مرکزی^۲ ارسال می‌کند (یا در صورتی که ارتباط مستقیم با sink نداشته باشد به محل جمع‌آوری داده‌ها ارسال و اطلاعات پس از جمع‌آوری از گره‌های مختلف به sink منتقل می‌شوند)[2].

برای کاهش در اندازه و هزینه حسگرها امکان استفاده از تعداد زیادی حسگر یکبار مصرف خودکار مطرح گردیده است. شبکه حسگر بی‌سیم، متشکل از تعداد زیادی دستگاه حسگر بی‌سیم است که در یک محیط پراکنده شده‌اند.

در زیر نمونه‌ای از گره حسگر به همراه ویژگی‌هایش را مشاهده می‌کنید :

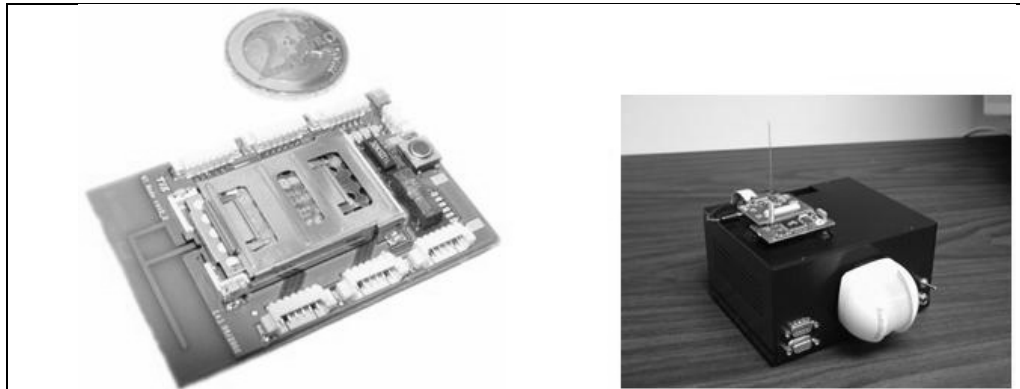
- AMD ElanSC400 CPU
- SDRAM 16MB / Flash Disk 16MB
- Radio Packet Controller 418 MHz
- Use motes as radio / Linux OS
- Atmel ATmega 128L (8 MHz 8 MIPS)
- 64Kbyte RAM, 128Kbyte FLASH ROM
- Bluetooth radio (57.6 kbps)
- Analog in: 8 x 10-bit AD converter

^۱ Micro-Sensor

^۲ Sink

^۳ Base Station-bs

- Digital IO: 16-bit
- Interrupt lines: 3, edge or level triggered
- Serial I/O at 57.6Kbps
- TinyOS (www.tinyos.net)

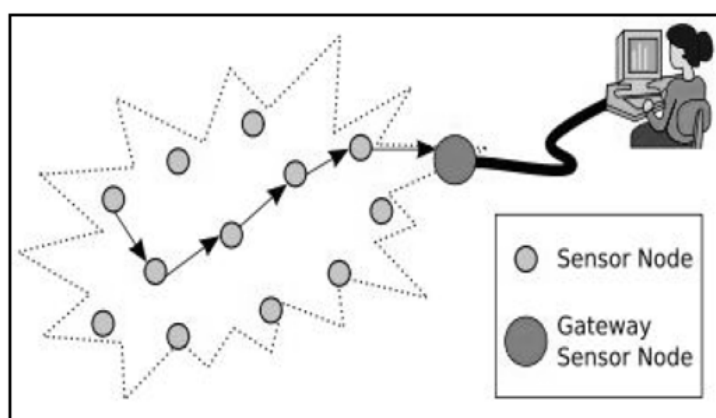

شکل ۱-۱: تصاویری از گره‌های حسگر

قدرت شبکه‌های حسگر در این است که تعداد زیادی حسگر بی‌سیم می‌توانند در یک محیط پراکنده شده، به صورت خودکار تنظیم شوند و تشکیل یک شبکه دهند. برخلاف شبکه‌های سیمی معمول، هزینه نصب در اینجا بسیار ناچیز است. بجای آنکه با استفاده از هزاران متر سیم حسگرها را به هم متصل کنیم، کافی است حسگر بی‌سیم را در نقطه‌ای قرار دهیم تا کیفیت خاصی را برایمان اندازه‌گیری کند و بدین صورت علاوه بر کاهش فوق‌العاده هزینه نصب، شبکه‌های حسگر می‌توانند بصورت پویا خود را با محیط اطراف سازگار کنند. چنین نظری موجب تحقیقات گسترده‌ای در چندین سال گذشته در زمینه همکاری میان حسگرها در جمع‌آوری، پردازش، هماهنگی و مدیریت فعالیت‌های حس شده و انتقالشان به ایستگاه اصلی^۱، گردیده است.

معمولا افراد با شنیدن کلمه "بی‌سیم" به یاد تلفن‌های همراه یا کامپیوترهای کیفی مجهز به کارت شبکه 802.11b می‌افتند. هزینه خرید این دستگاه‌ها گاهی به صدها دلار می‌رسد. این تجهیزات معمولا برای کاربردهای خاصی طراحی شده‌اند و نیاز به یک بستر ارتباطی پرهزینه برای پشتیبانی و برقراری ارتباط دارند.

شبکه حسگر بی سیم از تعداد زیادی گره حسگر تشکیل می شود که هزینه تمام شده هر گره بسیار ناچیز بوده و نیازی به بستر ارتباطی ندارند. از طرفی برخلاف شبکه های بی سیم رایج که در آن دستگاه های بی سیم با نزدیک ترین ایستگاه کنترل مرکزی به طور مستقیم ارتباط برقرار می کنند، گره های موجود در شبکه حسگر تنها با همسایگان خود در ارتباطند. این زیربنای همتا به همتا، یک بستر درهم تنیده ارتباطی به وجود می آورد که در آن هزاران دستگاه کوچک بی سیم به روش چندگامی^۱ و یا.. با ایستگاه مرکزی داده تبادل می کنند. (شکل زیر بیانگر این مطلب است)

شکل ۱-۲: نحوه کارکرد شبکه های حسگر

چنین ساختار درهم تنیده ای می تواند به خوبی در برابر تغییرات توپولوژی شبکه از قبیل اضافه شدن گره های جدید یا خرابی گره های قدیمی واکنش نشان داده و خود را با آن سازگار کند. هرچه گره های بیشتری به شبکه اضافه شوند، مسیرهای بیشتری برای تبادل داده شکل می گیرد و طول عمر شبکه افزایش می یابد. امروزه گروه های تحقیقاتی بسیاری در سراسر دنیا روی الگوریتم های مربوط به جمع آوری داده، انتشار داده، مسیریابی، امنیت، سخت افزار گره حسگر، کاربردهای شبکه حسگر و مسایل مرتبط با آن کار می کنند.

انتظار می رود که شبکه بندی به کمک گره های حسگر خودکار اثری شگرف در کارایی کاربردهایی از قبیل نظامی و یا بهداشتی داشته باشد .

۱-۳. کاربردهای شبکه‌های حسگر

بطور سنتی شبکه‌های حسگر در زمینه‌های کاربردهای پرهزینه از قبیل سیستم‌های کشف تشعشعات و تهدیدات اتمی بکار رفته‌اند ولی خارج از این حیطه و از آنجایی که گره‌های حسگر توانایی درک محیطی، پردازش داده‌ها و ارتباط رادیویی را در خود دارند، کاربردهای بسیاری را می‌توان برای آنها تصور کرد. امروزه شبکه‌های حسگر بی‌سیم کاربردهای مختلفی در زمینه‌های نظامی، پزشکی، محیط زیست، کشاورزی، اتوماسیون صنعتی، مدیریت ترافیک و غیره دارند. در زیر کاربردهای عمده این شبکه‌ها طبقه‌بندی شده‌است.

۱-۳-۱. گردآوری داده‌های محیطی :

محققین رشته‌های مختلف علاقه دارند داده‌های خوانده شده توسط حسگرها را در فواصل زمانی مشخص بدانند تا بتوانند رفتار یک سیستم را تحلیل کنند. اطلاعات جمع‌آوری شده از صدها گره مختلف تحلیل می‌شوند. برای اینکه داده‌ها با معنی باشند باید زمان خواندن آنها معلوم و مکان آنها مشخص باشد.

در سطح شبکه، مشخصه چنین کاربردهایی، تعداد زیادی گره است که به‌طور متناوب محیط را حس کرده و داده‌های بدست آمده را برای یکسری ایستگاه‌های خاص می‌فرستند. چنین کاربردهایی عموماً به نرخ ارسال پایین داده و طول عمر بالا نیاز دارند. مسیریابی معمولاً به‌صورت درختی اجرا می‌شود. گره میانی مسئول انتقال اطلاعات از گره‌های پایین دست به گره‌های بالادست خود است. اطلاعات ارسالی می‌توانند به دلایل مختلفی با تأخیر مواجه شوند. چون در بسیاری از موارد که تحلیل داده‌ها به صورت برون‌خطی^۱ انجام می‌شود و نه بلادرنگ. تأخیر ارسال داده‌ها در این کاربردها اهمیت زیادی ندارد. هم‌بندی شبکه تقریباً ثابت است [۳].

- بررسی اقلیم آب و هوای یک محیط کوچک

- اندازه‌گیری دقیق در امور کشاورزی

- نظارت از راه دور بر داده‌های فیزیولوژیکی

- اداره امور دارویی بیمارستان

۱-۳-۲. نظارت امنیتی:

تعدادی گره در یک مکان ثابت به‌طور متناوب محیط اطراف را برای تشخیص عوامل غیرعادی نظارت می‌کنند. تفاوت کلیدی آن با حالت قبل در این است که داده‌ها جمع‌آوری نمی‌شوند بلکه ارسال داده‌ها تنها در صورتی انجام می‌شود که یک مورد نقض امنیتی رخ دهد. مهم‌ترین مسئله در چنین کاربردهایی ارسال فوری و مطمئن پیام‌های هشدار است. بهینه‌ترین هم‌بندی در این کاربردها، هم‌بندی خطی است که باعث می‌شود انرژی به صورت مساوی بین گره‌ها تقسیم شود. موارد نقض امنیتی به محض تشخیص باید فوراً گزارش شود. گره‌ها باید به سرعت به تقاضای ارسال داده همسایگان خود پاسخ دهند.

در این کاربردها کاهش تأخیر از هزینه مصرف توان مهم‌تر است. هرچند رویدادهای امنیتی معمولاً به ندرت اتفاق می‌افتند اما گره باید دائماً کانال ارتباطی خود را بررسی کند تا بتواند سریعاً پیام‌ها را دریافت کرده و به گره بعدی ارسال کند. این امر موجب مصرف بیشتر توان می‌شود [۳]. مثال‌هایی از این دسته در ذیل آمده است:

- تشخیص آتش‌سوزی در جنگل

- تشخیص سیل

- نظارت بر نیروهای دشمن

- هدف‌گیری

- تشخیص حملات اتمی، میکروبی و شیمیایی

- اتوماسیون خانه

- اندازه‌گیری و تنظیمات خودکار در خانه مثل تنظیم اتوماتیک دمای خانه

۱-۳-۳. ردگیری اشیاء:

از شبکه حسگر می‌توان برای ردگیری یک شیء برجسب‌دار درون ناحیه تحت پوشش شبکه استفاده کرد. در چنین کاربردهایی یک گره حسگر متحرک در محیط حرکت می‌کند و سایر گره‌هایی که در مکان‌های از پیش تعیین شده قرار می‌گیرند، مکان گره متحرک را مشخص می‌کنند. هر گره ثابت به محض مشاهده شی متحرک، فاصله خود را تا آن شیء اندازه گرفته و به یک نرم‌افزار مرکزی می‌فرستد. این نرم‌افزار با توجه به مکان گره‌های ثابت و اطلاعات دریافتی از آنها، مکان گره متحرک را محاسبه می‌کند. در چنین کاربردهایی هم‌پندی شبکه با حرکت گره-های متحرک تغییر می‌کند. شبکه باید قادر به تشخیص گره‌های جدیدی باشد که به تازگی وارد شبکه شده‌اند [۳].

-یافتن و نظارت بر پزشکان و بیماران در داخل بیمارستان

-ردیابی وسایل نقلیه و تشخیصشان

-نظارت بر جریان ترافیک

۱-۳-۴. کاربردهای ترکیبی:

یک کاربرد نمونه می‌تواند ترکیبی از سه کاربرد ذکر شده باشد. معماری طراحی شده باید نیازهای هر کاربرد را تا حد امکان برآورده کند و این معماری واحد باید جوابگوی تمام نیازهای فوق باشد. (به چند مثال دیگر در ذیل توجه کنید) [۳].

-کنترل موجودی‌های انبار

-کنترل محیط در کارخانه‌ها و ساختمان‌های دفاتر

-نظارت بر نیروهای خودی و تجهیزات جنگی

-زیرنظر داشتن نیروهای نظامی که در عملیات شرکت دارند و همچنین نظارت بر میدان

جنگ.

- این گره‌ها دارای باند بی‌سیم محدودی هستند و همچنین از نظر پردازشی نیز دارای توان کمی می‌باشند.

- امکان ایجاد سیستم آدرس‌دهی سراسری برای شبکه‌های حسگر بی‌سیم وجود ندارد چرا که کاربرد گره‌ها تصادفی و نامعین است. به همین دلیل سیستم آدرس‌دهی واحدی مانند IP ندارند [۲].

- اغلب این شبکه‌ها نیازمند آن هستند که داده‌های حس شده را که از نواحی مختلفی جمع آوری شده‌اند به گره مرکزی تحویل دهند.

باتوجه به ویژگی‌های عمومی ذکرشده در بالا، طراحان شبکه برای شبکه‌های حسگر بی‌سیم با چالش‌های مختلفی مواجه هستند. آنها باید پروتکل‌هایی با قابلیت توزیع‌پذیری بالا و مقاوم در برابر بروز خطا طراحی کنند که از طرفی مصرف انرژی آن بهینه باشند و از سویی دیگر حافظه بسیار کمی مصرف کنند. محدودیت منابع موجود در یک گره بی‌سیم و طبیعت مبتنی بر رویداد شبکه‌های حسگر، طراحی را برای چنین سیستم‌هایی دشوار می‌کند.

مهم‌ترین مسئله‌ای که در طراحی شبکه‌های حسگر باید مورد توجه قرار گیرد، مسئله طول عمر شبکه است. برای آنکه اجرای پروژه شبکه حسگر بی‌سیم توجیه اقتصادی داشته باشد، پروتکل‌ها (مخصوصاً پروتکل‌های مسیریابی) باید طوری انتخاب و یا طراحی گردند که شبکه حسگر طول عمر معقولی داشته باشد. مدیریت توان مصرفی هر گره بی‌سیم تعیین‌کننده طول عمر شبکه حسگر بی‌سیم است.

۱- معماری عمومی شبکه‌های حسگر

در شبکه حسگر بی‌سیم هر گره توانایی انجام عملیات پردازشی، جمع‌آوری اطلاعات حسگرها و برقراری ارتباط رادیویی با سایر گره‌ها را دارد. هر گره شبکه حسگر از اجزای اصلی تشکیل شده که در زیر به ذکر مهم‌ترین آنها می‌پردازیم: